

A lush garden with a green lawn, various trees, and a path. The text is overlaid on the image.

PEYZAJ TASARIMI

ve

İLKELERİ

kissanotlar.blogspot.com

1. PEYZAJ TASARIMI

- * "Peyzaj" deyimi Alexander Von Humboldt tarafından 19. Yüzyılın başlarında, bilimsel bir coğrafya terimi olarak literatüre sokulmuştur. Peyzajı " Bir yer yüzü parçasının total karakteridir" diye tanımlamıştır.
- * Rus coğrafyacıları, peyzaj kavramına inorganik ve organik öğeleri de sokarak, bunların tümünün " peyzaj coğrafyası" olarak incelenmesi fikrini ortaya atmışlardır. Bütün kavramsal gelişmeler, ayrıntılı olarak TROLL (1971)' de açıklanmıştır. Alman biyocoğrafyacıların öncülerinden olan TROLL peyzajı şu şekilde tanımlamıştır: "Peyzaj bir mekanın tamamı ve görülebilen bütünlüktür". Bu düşünceler peyzajı ekolojik ilkelere dayalı, doğayı koruma ve rekreasyon ile ilgili bir anahtar deyim haline getirmiştir.

- * APS(Avrupa Peyzaj Sözleşmesi); peyzaj kavramına yönelik sosyal, ekonomik, siyasal ve hukuksal yeni anlayışlar getirmektedir ve sonuçta iki önemli konu ön plana çıkmaktadır: Sözleşmede "peyzaj" iki türlü tarif edilmektedir. İlk olarak peyzaj, nesnel (objektif) bir ifade ile "yeryüzü parçası" olarak tanımlanmakta, daha sonra öznel (subjektif) bir ifade ile bu yeryüzü parçasının bütün bireylerce kavranış biçimi olarak belirtilmektedir.

PEYZAJ TASARIMI: DEYİM OLARAK ANLAM VE KAPSAMI

- * Peyzaj tasarımının bilindiği gibi iki yönü var: "peyzaj mimarlığı" ve "peyzaj planlaması". "Peyzaj mimarlığı" deyimini iki zıt kavramı bir araya getiriyor: peyzaj çoğunlukla doğal elemanlardan oluşun ve zaman içinde gelişen bir çevreyi anlatırken, mimarlık inşai nitelikte, daha başından tamamlanmış ve zaman içinde yaşlanacak bir yapıtı çağrıştırıyor.
- * "Peyzaj planlamasındaki peyzaj sözcüğü, "peyzaj mimarlığındaki peyzaj sözcüğünden biraz daha da iğreti duruyor; peyzaj hoş ve hafif çağrışımlar yaparken, planlama ileriye dönük kestirimler yapan, istatistiki rakamlarla hal-hamur olmuş pek ağırbaşlı bir uğraşı hatıra getiriyor. Bu açıdan bakılırsa, landscape planlaması daha denk iki kavramı bir araya getiriyor; başka deyişle, arazi ve planlama daha rahat yan yana gelebiliyor.
- * Peyzaj tasarımı mimarlık yapıtları yakın çevresindeki düzenlemelerden, bölge ölçeğinde arazi potansiyelinin irdelenip en uygun kullanımı hedefleyen planlama kararlarına kadar uzanan çok geniş bir ölçek yelpazesini kapsıyor.

- * Prof. Emeritus McHarg Philadelphia," Ekolojik planlama gereği ve yöntemleri artık yerleşti. Eğitimde peyzaj mimarlığı ve peyzaj planlamasını dengede tutmalı; yakın çevremizi biçimlendiren peyzaj mimarlığı ihmal edilmemeli; daha kaliteli peyzaj mimarları yetişmesine ağırlık verilmeli." diyerek meslekten hepimizi ilgilendiren alt düzeylerdeki peyzaj çalışmalarının önemini, "landscape" e hasredilmiş bir yaşamın deneyimiyle vurgulamıştır.

2. PEYZAJ TASARIM ÖGELERİ

- * ÇİZGİ
- * ŞEKİL-FORM
- * ÖLÇÜ
- * ARALIK
- * DOKU
- * RENK
- * IŞIK-GÖLGE
- * VURGU
- * DİZİ
- * HAREKET

3. TASARIM İLKELERİ

* TEKRAR-RİTİM

Bir mekân içindeki biçimsel benzer öğelerin veya öge gruplarının birbirini izlemesi ritim-tekrar olarak tarif edilir. Peyzaj planlamalarında çizgilerle desen verilmiş yüzey kaplamaları düzenli bir aralıkla tekrarlanırsa ritim yakalanmış olur. Aynı zamanda ağaç, bank vb. öğelerin belli bir sırada ve sıklıkta dizilmesinde ritim etkisini canlandırır .

* ARALIKLI TEKRAR

Aralıklı tekrarda ritimle aynı özelliktedir. Ancak bu tasarım ilkesinde objeler birbirlerini aynı mesafelerle değil farklı aralıkta ve farklı düzenlerde tekrar ederler.

* DENGİ

Denge sağlamlık, emniyet ve sükûnet hissinin ifadesidir.
Formal(simetrik)denge: Benzer yapı elemanlarının bir eksenin iki tarafına eşit uzaklıkta dizilmelerinden ortaya çıkan bir plan kalıbıdır.
Informal(asimetrik)denge: Eksenin her iki tarafında aynı büyüklük ve şekle sahip olmayan, fakat eşit dikkat çeken objelerin dizilişleri ile elde edilir.

* ZITLIK

Uyum sağlanması istenmediğinde oluşturulur. Buradaki uyumsuzluk tasarımı gereği sonucu oluşur. Tasarımda vurgu arttırmak içinde kullanılabilir.

* UYGUNLAŐTIRMA

Tasarımda birbirine zıt iki ucun bağlanması birleştirilmesi ya da bunlar arasında köprü kurulmasına uygunlaştırma denir. Renkle bunu sağlamak istiyorsak renk tonları belirli kademelerle değişime uğrayabilir.

* EGEMENLİK

Tasarımda yer alan obje ya da formların bir başka obje ya da forma karşı görsel anlamda üstünlük göstermesine egemenlik denir. l-doku ya da renk olarak kendini gösterebilir.

BİRLİK

Tasarımda yer alan obje ya da formların diğer obje ya da formlarla bir bütünün parçası niteliğiyle bir arada olmasıdır. Tasarım da kullanılan her şey birbirinin bir parçası gibi olmalıdır.

UYGUNLUK

Tasarımın mekansal amaçlara göre uygun bir biçimde oluşturulmasıdır. Her tasarım yapıldığı alana uygun bir çözüm getirmelidir. Burada gereksimler ile bu gereksinimlere getirilen çözümler düşünülmelidir. Alana aykırı bir tasarım anlayışı alanın kullanımını büyük oranda etkiler.

HİYERARŞİ

Tasarımın görsel ifadelerinde öncelikler belirlenmeli ve bir sıralama yapılmalıdır. Bu amaçla tasarımcı görsel algılamadaki öncelikleri ortaya koyar ve onları önem derecelerine göre dizer.

TAMAMLIK

Tasarım uygulanacağı çevre ile bütünleştirici özellikte olmalıdır. Alanın coğrafik özellikleri, ulaşımı, kullanım yoğunluğu gibi çevresel faktörlere uygun ve uygulanacağı çevreye özgü bir yaklaşım içermelidir.

4. PEYZAJ TASARIM SÜRECİ

1. KONUNUN VE AMACIN BELİRLENMESİ

Çevre düzenlemeye ilişkin bir tasarım çalışmasının başlaması konu ve isteğe bağlıdır. Pratikte biz buna kullanıcı/müşteri istekleri diyoruz. Yapılacak çalışmanın boyutu veya ortamı ne olursa olsun bunun bir kullanıcısı/müşterisi vardır.

2. MEVCUT DURUMU BELİRLEMeye YÖNELİK VERİ TOPLAMA (ARAZİ ETÜDÜ-SÖRVEY-ÇEVRE ANALİZİ)

Alanın doğal ve kültürel envanteri çıkartılır. Alan içerisinde ve yakın çevrenin iklim, toprak, flora, fauna, jeoloji, topoğrafya, hidrolojik yapısı ile mevcut bina ve yerleşimler araştırılır. Arazide bir takım notlar alınarak, tasarım için gerekli olan kullanım planları (mevcut durum-vaziyet planları) haritalar, raporlar, hava fotoğrafları, istatistikî bilgiler, uzman görüşleri vs. gibi veriler toplanmalıdır. Ayrıca tasarım anında alan hakkında bilgi vermesi açısından alanda fotoğraflarda çekilebilir.

5. PEYZAJ TASARIMINDA FARKLI ÖLÇEK VE UYGULAMALAR

"Peyzaj mimarlığı" deyimini iki zıt kavramı bir araya getiriyor; peyzaj çoğunlukla doğal elemanlardan oluşan ve zaman içinde gelişen bir çevreyi anlatırken, mimarlık inşainitelikte, daha başından tamamlanmış ve zaman içinde yaşlanacak bir yapıtı çağrıştırıyor. "Peyzaj planlaması"ndaki peyzaj sözcüğü, peyzaj mimarlığındaki peyzaj sözcüğünden daha uyumlu duruyor. Planlama ileriye dönük kestirimler yapan, istatistikteki rakamlarla halhamur olmuş bir uğraşmayı anımsatıyor. Bu açıdan bakılırsa, "landscape" planlaması daha denk iki kavramı bir araya getiriyor; başka deyişle, arazi ve plan yan yana daha rahat gelebiliyor.

Peyzaj tasarımının konusu olan "arazi", belirtildiği gibi, birbirinden çok farklılaşan bir ölçek yelpazesi içinde yer alabilir. Arazi ya kırsal, ya kentseldir. Ama kırsalın da kentselin de derecelenmeleri vardır.

Tekil Yapı Çevresi Düzenlemeleri

- * Özel konut açık mekanları - teras, avlu, bahçe.
- * Kurumsal (Hastane bahçeleri, kamusal alanlar vs.)
- * Ticari (Oteller, holdingler vs.)
- * Endüstriyel yapı gurupları açık mekanları.
- * Kentsel Mekan Tasarımları
- * Kaldırım- sokak-yol
- * Meydan
- * Yapı içi veya üstü mekanlar
- * Geçici açık mekanlar

Kent İçi Alanlarda Planlama

- * • Kent kesimleri, örneğin: tarihi kent yöresi
- * • Kentsel merkez - ticari,yönetmel, idari
- * • Kent içi nehir boyları
- * • Kent içi deniz kıyısı, liman yöresi vb.
- * • Kent İçi Veya Yakın Çevresinde Küçük Ölçekte Peyzaj Tasarım Konuları
- * • Toplu konut çevreleri
- * • Kent parkları
- * • Oyun alanları
- * • Spor alanları
- * • Geniş alışveriş merkezleri

Kent Dışı Alanlarda Peyzaj Tasarım Konuları

- * • Karayolları boyunca peyzaj tasarımı
- * • Kampüs peyzajı
- * • Turistik alanlar - plaj yöreleri, yazlık ve kışlık tatil yöreleri
- * • Anıtsal çevreler - eski savaş alanları
- * • Olimpik tesisler
- * • Milli parklar

6. PEYZAJ TASARIMINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

- * ARAZI KARAKTERİSTİKLERİ
- * İKLİM KOSULLARI
- * MANZARA, KOKU, DUMAN, VE EGZOZ DUMANI KAYNAKLARI
- * İNSANA İLİSKİN FAKTÖRLER
- * PEYZAJ TASARIMINDA KULLANILAN ELEMANLAR

7. PEYZAJ PROJESİ AŞAMALARI

1. SÖRVEY PAFTASI-ÇEVRE ANALİZİ

2. LEKE PAFTASI(FİKİR DİYAGRAMI)

3. GELİŞTİRME-AVAN PROJE

4. KESİN PROJE

Sert zemin paftası

Bitkilendirme paftası

Sulama paftası

Aydınlatma paftası

Aplikasyon paftası

Detaylar paftası

Kesitler paftası

Drenaj paftası

Perspektif ya da 3d sunum paftaları

GreenLand Associates
Landscape Architects, L.L.C.

396 Forest Ave
Fairfield, New Jersey
07003

908-262-2224 ext.201
908-262-1818 fax

www.greenlandassoc.com
Greenlandlandscape.com

PROJECT:
Residence
Creekside, NJ

TITLE:
Rear Yard
Landscape Plan

SCALE: NTS
JOB: 2008
BY: TW & JAC
DATE: 8/20/2008

Registered Professional
R. Clark, P.E.
NJ: #81 & 83
NY: #80
PA: #82
VA: #84
WI: #88
ME: #90
MD: #92
DC: 1-877-999-6600

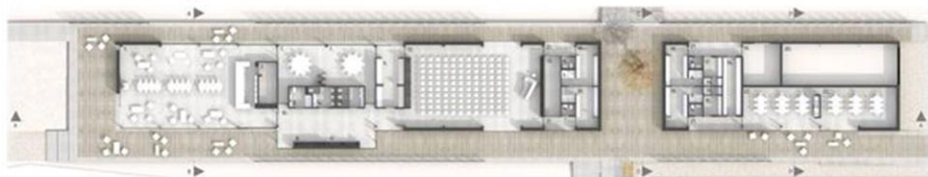
DATE:

#000001

DRAWING NUMBER:
R-1
PAGE: 1 of 1

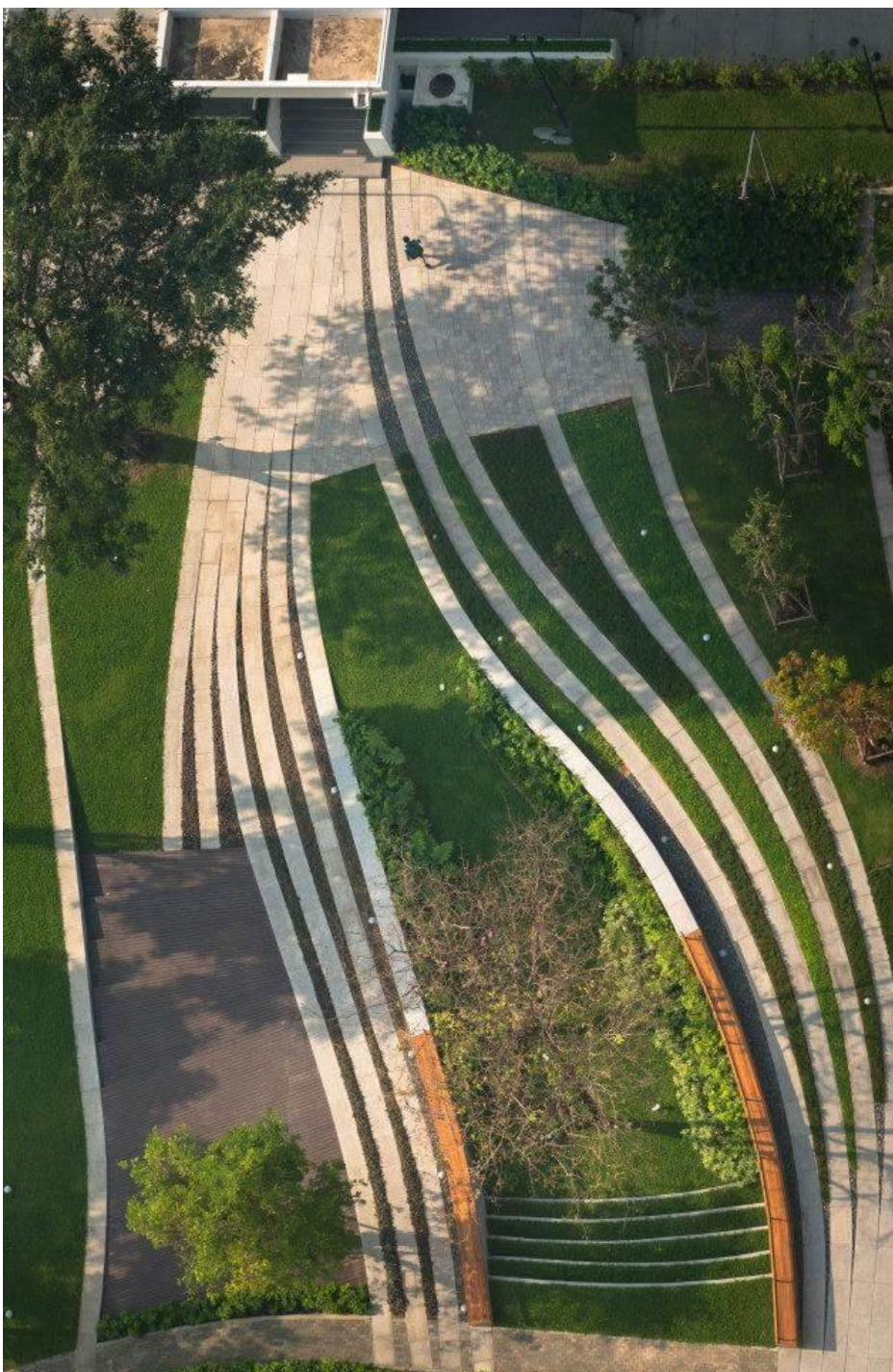
© Charlotte Weychan

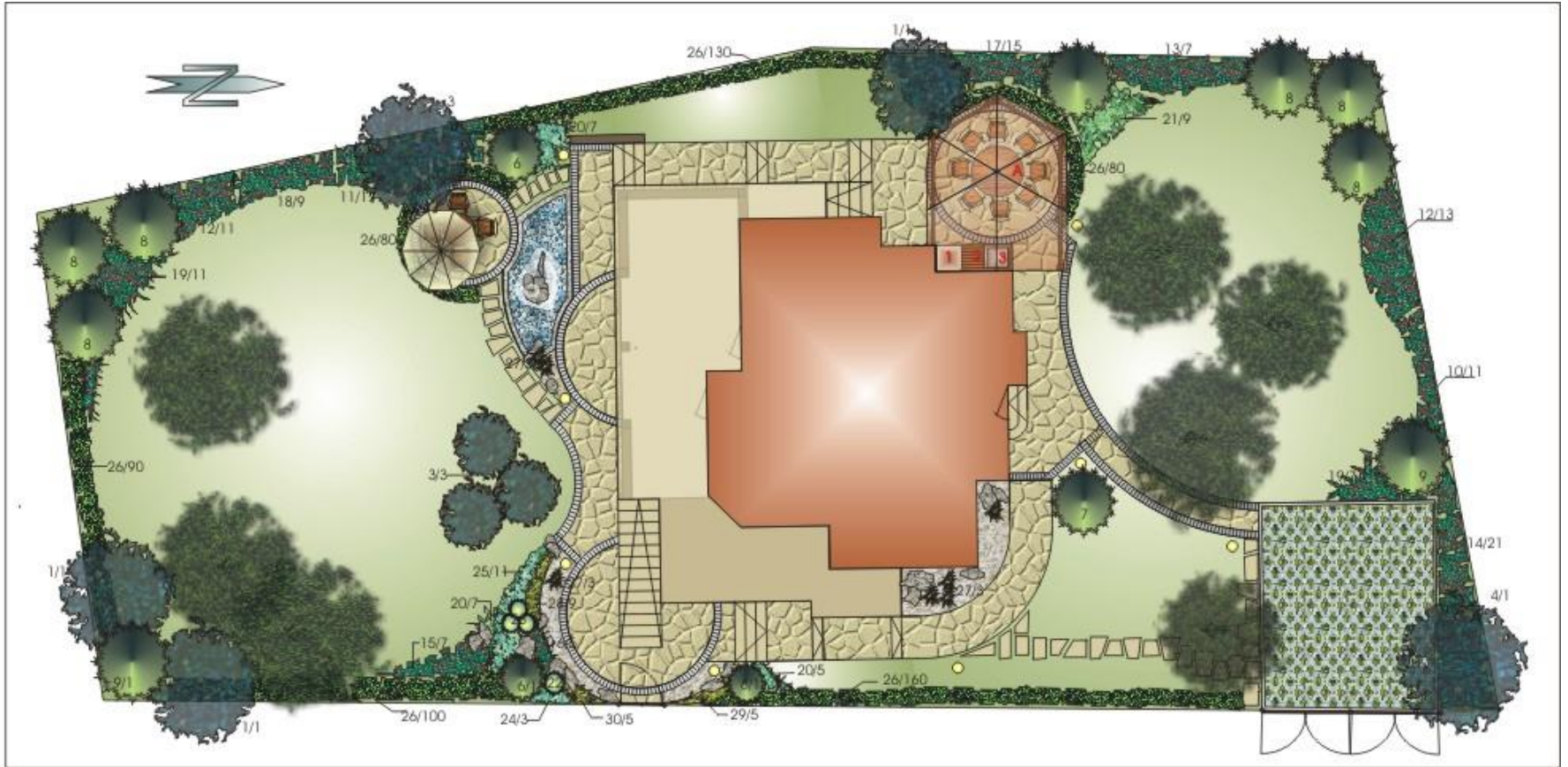

YENİŞEHİR BÖLGESİ KENTSEL TASARIM VE PEYZAJ PROJESİ

TASARIM PAFTASI - " AKTİF PARK "

1/2000
MAKET
FOTODRAFALARI

KESİT 1

ORGANİK PAZAR ALIŞVERİŞ SOKAĞI EĞLENCE SALONU İYEL

PLANETARYUM BAR RESTAURANT OFİSLER KURAN CENTER TOGAET MERKEZİ

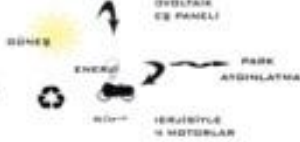
1/1000
ALIŞVERİŞ SOKAĞI
MAKET
FOTODRAFALARI

ALIŞVERİŞ SOKAĞI

YAGMUR SUYU
DRENAJ SİSTEMİ
BARIÇ

DÖNEŞ ENERJİSİYLE ÇALIŞAN
TAXI-MOTORBİKE

DÖNEŞ ENERJİSİYLE ÇALIŞAN
TAXI-MOTORBİKE DURAĞI

1:1000 K

PLANETARYUM

İZCI EVİ VE İZCI KAMPLARI

BÖZLEH KAMPLARI

BÖLET VE YÜZEN EKMAN
AĞIRHAVA SİNEMASI

KÜTÜPHANE

ÇEŞİTLİ AKTİVİTELER,
MÜZİK DİNLETİLERİ,
DUYUNLAR VE
SAHNE SANATLARININ
YAPILABİLECEĞİ ANFİTİYATRO

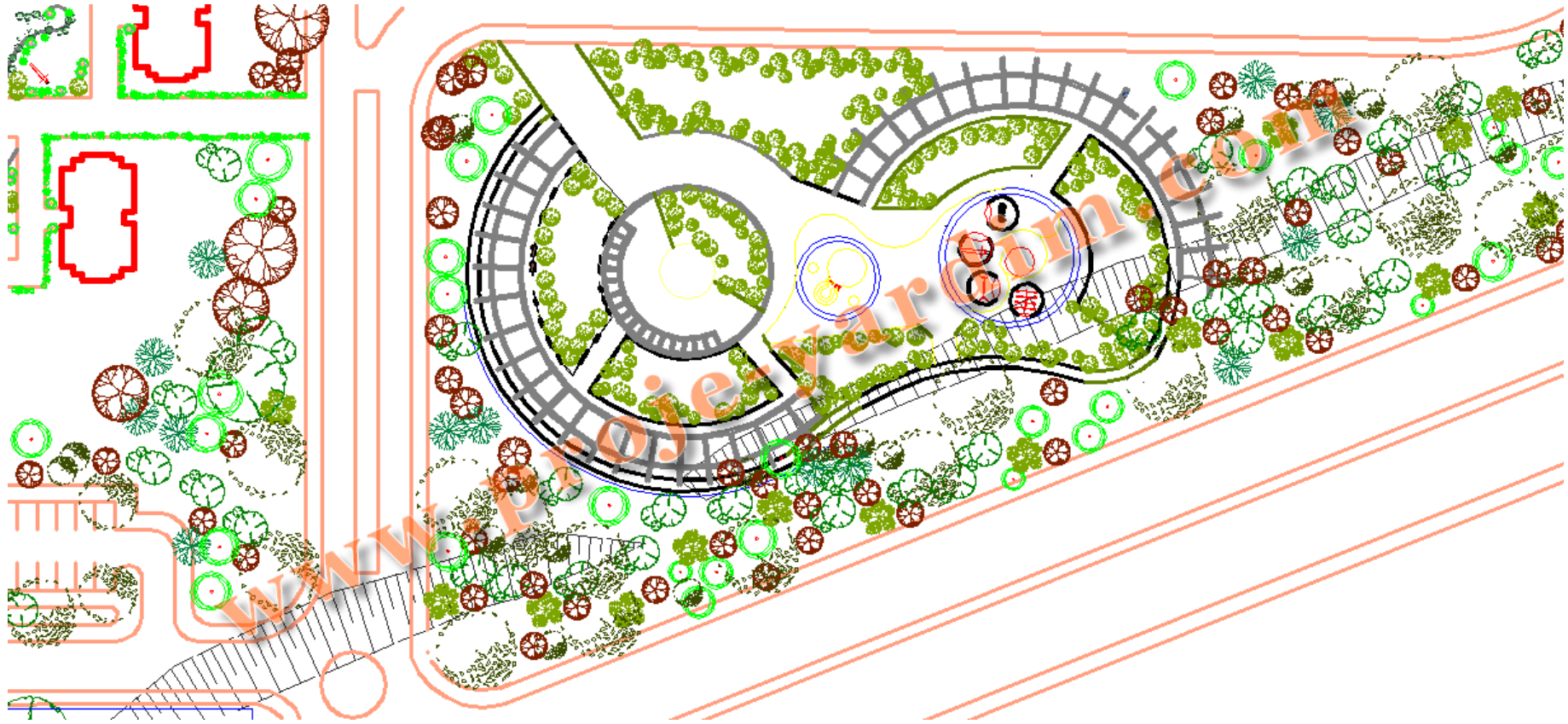

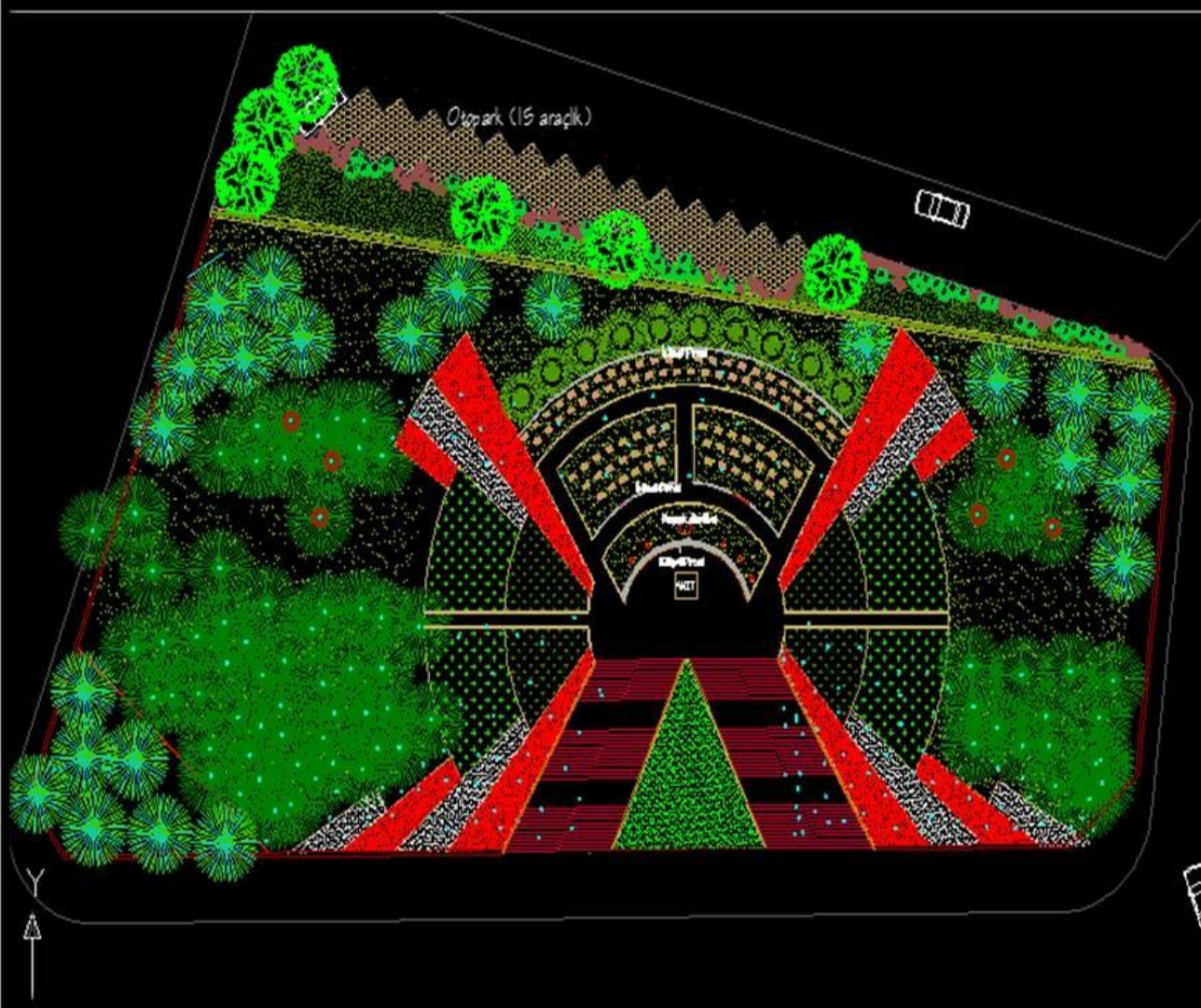
ORGANİK PAZAR VE AKTİF PARK

LEJAND

- ARAÇ AKTİVİ
- KÖPRÜ
- BALIK TÜRLERİ
- KEPÜZ
- YEŞİL ALAN
- ACER TÜRLERİ
- BEKZ ZEMİN
- SU ELEMANI
- VİBURNUM ÖPÜLÜS

DEAN ÜNİVERSİTESİ
MÜHENDİSLİK VE MİMARLIK FAKÜLTESİ
KENTSEL TASARIM VE PEYZAJ MİMARLIĞI BÖLÜMÜ
2010-2011 BAHAR YARIYILI
TASARIM VE UYGULAMA STÜDYOSU II
TUTUK KUTLUTAN 080511002

MEVJUT BJKLER

Pinus sp.

ÖNERJ BJKLER

Araçlar

Cedrus libani

Thuja orientalis

Ficus tomentosa

Çalılar

Berberis buxifolia var. Atropurpurea

Pithecopom tobra lara

Yer Örtücüler

Cerastium tomentosum

Verbena canadensis

Hederahelix

NKÜ. ZRAAT FAKÜLTESİ
PEYZAJ MİMARLIĞI BÖLÜMÜ

SBHİTLER AGİDESİ
PEYZAJ TASARIM PROJESİ
PAFTA 2

Tasarım: Yrd. Doç. Dr. Bif Ben Sıman
Araş. Gör. Dr. Murat Özgenç
Araş. Gör. Bahar Bİ
Araş. Gör. Deniz Serbest

Kontrol: Prof. Dr. Adil KORKUT
Tarih: 19/12/2008

Öçek 1/200

